

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Petri Leurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

234. An sine speciali mandato instituere possit præsentatos.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

de Luc. l. c. n. 14. ubi : ad tertium absentia (sive in casu absentia Episcopi) dicebam regulam esse in contrarium, quod absentia Episcopi non ampliat facultatem Vicarii, ut Rota decis. 377. n. 5. p. 2. recent. Ampliatur secundo; ut non valeat consuetudo in contrarium, nisi sit quadragenaria vel immemorialis; quia talis consuetudo in omnem eventum est contra jus. Corrad. Barbof. l. cit. citante Barbofa pro hoc Ferrer. conf. 345. n. 5. & seq. Rotam decis. 576. p. 1. recent. n. 1. Ampliatur tertio, ut non praesumatur tale mandatum speciale ad hoc concessum Vicario ab Episcopo, etiam ex lapsu longi temporis, nisi sit enunciatum. Corrad. Barbof. loc. cit. Barbofa citante pro hoc Rotam in Lucaria jurispr. 30. Jan. 1614. coram Manzanedo. Ampliatur quarto; ut non possit id ipsum adhuc Vicarius, etiam si haberet suas literas patentes cum clausula generali, nempe: *nec non omnia & quaecunque alia gerendi & exercendi, quae eidem Episcopo facere possit, si personaliter interesset*: Card. de Luca cit. n. 14. Corrad. loc. cit. ex Anton. de Marin. quotidianar. resolut. resol. 230. n. 8. Ampliatur quinto; etiam si in literis Vicarii contineretur facultas collationis Beneficiorum tam simplicium quam curatorum; nam etsi videretur hinc bene fieri argumentatio a facultate conferendi ad facultatem auctorizandi donationem jurispatronatus, dum ista sit quid majus hac; adeoque Episcopus, qui dedit plus, censendus sit dedisse & minus; minus tamen recte sic concluditur ob rationis diversitatem; tum quia Ecclesiae vacantes non debent pati praedictum diuturnae vacationis; tum etiam ob periculum devolutionis ob collationem non factam in tempore, & in tantum collatio videtur actus necessarius, dum interim donatio jurispatronatus sit actus voluntarius. Ita ferè Card. de Luca. cit. n. 14.

Questio 230. Num Vicario in institutione dicenti de iure patronatus in praedictum Episcopi credatur.

Respondet negativè Sbroz. l. 2. q. 117. citato Mascard. de probat. concl. 956. n. 28.

Questio 231. An, dum presentatio spectat ad Episcopum, Vicarius sine speciali mandato loco illius possit presentare?

1. **R**espondeo negativè. Ventrigl. loc. cit. n. 14. Barbof. de Potest. Episc. allegat. 54. n. 82. citans Paul. de Citadin. de iurepat. p. 6. q. 41. & seq. Roch. de curte tract. eod. v. honorificum. q. 5. Lambertin. tract. eod. p. 3. l. 2. a. 5. q. 1. n. 2. Garc. p. 5. c. 8. n. 82. Sbroz. l. 2. q. 10. n. 2. contra Castropal. tract. 13. d. 2. p. 30. n. 15. presentatio enim dici potest donatio. Sbroz. l. c. n. 3. ex Abb. in c. fin. de concess. praebend. n. 5. & ideo eget speciali mandato. Et ut Sbroz. ibidem. n. 4. Procurator sine speciali mandato Domini non potest donare. L. procurator. l. mandato ff. de procur. & l. procuratorum. Codic. eod.

2. Ampliatur responsio, ita ut etiam si haberet facultatem conferendi, adhuc nequireret presentate, etsi presentare quid minus sit quam conferre; cum aliud sit conferre, aliud presentare, & dare mandatum ad conferendum non sit ad presentandum. Garc. l. c. n. 83. nisi tamen, ut subjungit Garc. esset adjecta clausula generalis.

Questio 232. An Vicarius habens speciale mandatum ad presentandum possit presentare seipsum.

Respondet negativè Sbroz. cit. q. 110. n. 5. citans 6. per nostrum de iurepat. Pavin. de potest. capit. sed.

pac. p. 2. q. 5. in fine, ubi id ipsum ampliat; ut neque substitutus presentare possit substituentem. Valet enim hic ratio, quae alias dari solet, cur Procurator (qualis etiam respectu sui Episcopi dicitur Vicarius) constitutus a patrono ad presentandum presentare nequeat seipsum; quia nimirum Beneficium a propria cujusque voluntate originem habere nequit; cum alias esset locus ambitioni, ut Gonzal. ad regul. 8. cancell. gl. 2. n. 27. Castropal. l. c. p. 2. n. 2.

Questio 233. An Vicarius habens speciale mandatum ab Episcopo ad presentandum possit presentare illum ipsum Episcopum suum?

Respondeo negativè, etiam dum Episcopus Beneficii illius aut dignitatis, ad quae presentatur, capax esset. Habet enim hic locum, quod dixi in Foro Benef. p. 2. q. 164. nempe non posse patronum per alium a se delegatum, sive cui pro ea vice potestatem presentandi commisit, presentari. Et sic procuratorem constitutum a patrono ad presentandum non posse virtute dicti mandati presentare suum patronum, ut Pith. ad tit. de iurep. n. 91. Corrad. in pr. Benef. l. 4. c. 2. n. 17. Castropal. cit. p. 7. n. 3. Paris. de resignat. l. 9. q. 17. n. 113. contra Riccium p. r. for. Eccles. decis. 197. n. 216. apud Corrad. Ratio responsionis est; quia sic Episcopus patronus saltem virtualiter presentaret seipsum. Castropal. loc. cit. cum delegatus & procurator quidquid agit qua talis, non suo sed sui principalis nomine agit, cujus vices gerit. Pith. loc. cit. adeoque idem esset, ac si presentatio facta ab ipso Episcopo Patrono, qui hac ratione ambitionis notam nonevitat. Corrad. l. c. Corrad. l. c. n. 18.

Questio 234. An Vicarius sine speciali mandato instituere possit presentatos a patronis?

1. **R**espondeo affirmativè. (vide me ipsum Foro benef. p. 2. q. 171.) Ventrigl. Tom. 2. annot. 14. §. 1. n. 14. citans Paris. de resignat. l. 7. q. 14. n. 29. Cardin. de Luca de iurepat. d. 64. n. 33. Tondut. qq. Benef. p. 1. c. 118. n. 35. Sbroz. l. 2. q. 111. n. 13. citans n. 1. pro hac sententia ingentem turmam authorum. contra Cardin. in clem. 2. de iurep. q. 2. Imol. ibidem circa finem. Rebuff. in pr. tit. de form. Vicar. n. 126. & alios quos citat. n. 3. quin & quod teneatur de necessitate instituere Vicarius, ex Ferrer. conf. 344. n. 2. tradit cit. n. 3. Probatur responsio ex textu c. ex frequentibus. de institut. ubi dicitur, posse clericos institui ab Officialibus Episcopi, qui hoc de jure possunt. Neque dicas, ex hoc contextu potius evinci contrarium; eò quòd, dum dicitur: *Officiales, qui hoc de jure possunt*: intelligantur non omnes Officiales seu Vicarii Episcoporum, sed ii solum, quibus id a jure permillum est, nulli autem Officiali id permillum sit a jure, nisi qui habet speciale ad hoc mandatum Episcopi. Nam ille intellectus dicti textus, ut ait Sbroz. cit. n. 13. ex Abb. in cit. c. ex frequentibus. n. 8. cavillosus est. Nam esto, restringatur illa potestas instituendi ad solos Officiales Episcoporum, qui id de jure possunt, sive quibus id de jure permillum; malè tamen restringeretur ad illos, qui id possunt de speciali mandato Episcopi, sive malè dicitur, illos solos id posse, sive illis solis id a jure permillum, qui ad hoc specialem commissionem habent. Et perperam intelligi dicto modo hunc textum ex eo patet, quòd, cum plures sint Vicariorum Episcopi species, relativum illud qui potius restringit ad Officiales seu Vicarios Episcopi generales [qui soli id de jure possunt] ad

exclusionem Vicariorum foraneorum Episcopi; cum Generales illi Vicarii jurisdictionem ordinariam, & idem tribunal cum Episcopo habeant, & instituerent in Beneficio ad jurisdictionem Episcopalem spectat. *c. conquerente. de off. ordinar. & ibi Abb. n. 2. Speculat. tit. de jurisdic. omn. Judic. n. 30. & alii apud Sbroz. cit. n. 13. in fine.*

2. Sed neque responsioni nostræ obstat Tridentinum, dum *sess. 14. c. 13.* disponit, quod non liceat patrono quoquo modo præsentare aliquem ad Beneficia sui juris patronatus, nisi Episcopo loci ordinario, ad quem institutio ipsius Beneficii pertinet; nam malè ex eo, quod Episcopo competat instituire, inferitur, id non competere quoque ejus Vicario; cum plura quoque alia, etiam vi ipsius Tridentini, competant, & in eo competere dicantur Episcopis, absque eo quod mentio fiat Vicariorum Episcopi, sive absque eo quod eadem expressè dicantur competere quoque Vicariis. Et Tridentinum volens Vicarium Episcopi excludere, uti solet hujusmodi verbis: *Episcopis tantum, non eorum Vicariis sit permissum*: ut *sess. 24. c. 6.* unde jam *cit. c. 13.* prohibetur aliis quam Episcopis instituendi facultas ratione ordinariæ jurisdictionis, quæ residet in Episcopo, quæ ratio militat etiam in ejus Vicario, qui quoque Ordinarius est. *Sbroz. l. c. num. 16.*

3. Ampliat responsionem Sbroz. n. 19. ut etiam Vicarium possit recipere & admittere resignationem simplicem in ejus manibus factam alicujus Beneficii, spectantis ad Episcopi institutionem vel collationem, tanquam ipsius institutionis præambulam. Verùm de hoc melius statuetur ex dicendis paulò infra, ubi quid possit Vicarius circa recipiendas resignationes.

Questio 235. Num Vicarius instituere possit extra Diæcesim?

1. **R**espondeo quemadmodum Episcopus ipse extra suam Diæcesim instituere potest, contradicere non comparere, sive ubi institutio facienda non est in judicio contradictorio, ita etiam id poterit ejus Vicarius generalis, quin & alii inferiores, ad quos spectat instituere. Ego *Fori Benef. p. 2. q. 183.* & de Vicario nominatim *Castropal. tract. 13. d. 2. p. 30. n. 17. Garc. de benef. p. 5. c. 8. n. 138. juncto n. 142. Sbroz. l. 2. q. 113. n. 4. citans Gemin. in c. cum in generali. de off. Vicar. in 6. Boërium, Rotam, &c.* Est enim talis institutio actus voluntarius & extrajudicialis. *Garc. Castropal. lit. cit. Corrad. pr. benef. l. 4. c. 2. n. 84. citans Franc. in c. fin. de elect. n. 9. Gonz. ad Reg. 8. Cancell. gl. 62. n. 9. &c.* qui exerceri potest extra territorium proprium AA. iidem. Contrarium tamen apud Sbrozium *l. c. n. 3.* sentiunt *Franc. in c. in generali. de off. Vicar. in 6. Abb. in c. novit. de off. Legat. n. 5. Roch. de jurep. & alii moti per textum c. statutum. in fine de præb. Nituntur Baldus & alii hac ratione: quod licet jurisdicatio voluntaria possit exerceri extra Provinciam ab Ordinario, ut *Bald. l. c. n. 1. Jason. in l. fin. de jurisd. omn. Judic. n. 7. Menoch. de arbit. l. 1. q. 43. n. 19. &c.* apud Sbroz. *l. c. n. 1.* commissio tamen ab inferiore à Principe facta nunquam exerceri possit extra territorium committentis. *Bald. l. c. Bartol. in l. cunctos populos. Cod. de sum. Trinit.* Verùm hæc ratio, ut bene Sbroz. *n. 6.* hic locum non habet; cum loquamur hic non de commillario, qui non est Ordinarius, sed de Ordinario, qualis est Vicarius.*

2. Quod si tamen ad institutionem procederetur

cum causæ cognitione & discussione, intellige judiciali, contradicere apparente, non potest fieri extra Diæcesim seu territorium nec causæ cognitio, seu processus, nec institutio, si fit in sententia sine consensu Judicis loci, & partibus non contradicentibus. Quamvis latâ sententia intra territorium de instituendo institutio ipsa fieri possit extra territorium; quia jam est actus extrajudicialis & voluntariæ jurisdictionis. *Garc. loc. cit. citans Lambert. de jurep. p. 2. l. 2. q. 2. a. 6. & 3. Sanch. de matrim. l. 3. d. 8. n. 6.*

Questio 236. An Vicarius possit uni ex æqualibus presentatis gratificari?

Respondeo posse Vicarium sine speciali mandato ex sola generali facultate non solum instituere, sed & gratificari in casu gratificationis, modò alias Vicarius habeat mandatum generale non limitatum (potest siquidem expressè aliqua excipere Episcopus in generali commissione Vicariatus, quæ aliàs cum generali illa commissione transeunt in Vicariu. *Sbroz. l. 2. c. 112. n. 5. & 6. juxta dicta à nobis supra*) *Sbroz. in addit. ad q. 111. l. 2. Garc. p. 5. c. 8. n. 88. citans ac recitans decis. Rotæ in Calagurit. Beneficii de Haro. 17. Octob. 1520.* Rationem dat Ventrigl. quod gratificatio illa non sit mera gratia; cum uni ex presentatis teneatur Ordinarius gratificari; quia tenetur unum ex iis instituere. Porro quandam locum habeat gratificatio illa, & qualiter in ea procedendum, vide fusè apud me *For. Benef. p. 2. q. 193.*

Questio 237. Insinuatio precum Cesarcarum an & qualiter fieri possit Vicario in casu, quo Episcopus esset collator Beneficii, in ordine ad quod diriguntur preces.

Respondeo in eo casu absente Episcopo insinuatio precum fieri potest ejus Vicario. *Pirhing. ad tit. de præbend. n. 378. Chok. ad preces primarias. pag. 73.* etiam fieri Vicario possit dicta insinuatio, etsi is non esset in Diæcesi; cum quæ sunt voluntariæ jurisdictionis, possint exerceri extra territorium. *Chokier cit. n. 73.* Quin & si postmodum Episcopus conferat alteri, ejus collatio non valeat, etsi dicat, se ignorasse insinuationem factam suo Vicario. *Chok. l. c. citans Rebuff. de nominat. q. 14. n. 60.* Quod si etiam Episcopo negligente aut recesante precistæ conferre, hic recurrat ad ejus Vicarium, qui ignarus collationis factæ ab Episcopo alicui, idem Beneficium conferat precistæ, & tertius quoque interim illud idem Beneficium impetrat à Papa, præferendam à Vicario isto factam collationem, si contulit ut executor Apostolicus, vigore precum, asserit *Chok. pag. 72.* eò quod licet Vicarius non possit expedire illa, quæ sunt meræ gratiæ, potest tamen expedire, quæ sunt justitiæ & necessitatis, & sic supplere moram Episcopi.

Questio 238. An Vicarius possit sine speciali mandato confirmare electos?

1. **R**espondet affirmativè *Garc. p. 5. c. 8. n. 84.* ubi: *cum ea, que sunt justitiæ & necessitatis, expedit Vicarius, poterit confirmare electos & instituere presentatos.* *Laym. in c. cum in generali. de off. Vic. in 6. n. 8. Pax Jord. l. 12. tit. 1. n. 150. Sbroz. l. 2. q. 70. d. n. 3.* (loquitur autem expressè de confirmatione Abbatum, Priorum, &c. non exemptorum, quin & Episcoporum respectu Vicarii Archi-Episcopi) *cit. atque pro hoc Glos. in c. fin. de off. Vicarii in 6. v. non possunt.* Et *ibidem Jo. And. & Anchar. in ult. q. Gemin.*